

Kázeň z evanjelic. služieb Božích v Bratislave (Lamač / zbor. sieň Leg. s VP),

Nedeľa po Novom roku, 4. 1. 2026, 10.00/18.00, ES: 70, 71, 250, Ž 8, A 18,

téma: **Nie Herodes,**

ale Kristus v nás

Matúš 2, 13 - 23: ¹³ Keď (mudrci) odišli, ajhľa,

anjel Pánov zjavil sa vo sne Jozefovi a povedal mu: *Vstaň, vezmi dieťaťko a Jeho matku, uteč do Egypta a zostaň tam, dokiaľ ti nepoviem. Lebo Herodes bude hľadať dieťaťko, aby Ho zahubil.* ¹⁴ Vstal teda v noci, vzal dieťaťko a Jeho matku, odišiel do Egypta ¹⁵ a bol tam až do smrti Herodesovej, aby sa naplnilo, čo Pán bol riekol ústami proroka: *Z Egypta som povolal svojho Syna.* ¹⁶ Keď Herodes videl, že ho mudrci oklamali, strašne sa rozhneval a dal povraždiť všetky deti v Betleheme a na celom jeho okolí, počnúc od dvojročných nadol, podľa času, na ktorý sa dôkladne povypytoval mudrcov. ¹⁷ Vtedy splnilo sa slovo proroka Jeremiáša: ¹⁸ **Hlas bolo počuť v Ráme, mnoho plaču a náreku: Ráchel oplakávala svoje deti a nechcela sa dať potešiť, pretože ich niet.** ¹⁹ Ale keď Herodes umrel, ajhľa, anjel Pánov zjavil sa vo sne Jozefovi v Egypte ²⁰ a povedal: *Vstaň, vezmi dieťaťko a jeho matku a chod' do Izraela; lebo pomreli už, ktorí číhali na život dieťaťka.* ²¹ Vstal teda, vzal dieťaťko a Jeho matku a prišiel do

Izraela. ²² *Ale keď počul, že Archelaos kraluje v Judsku miesto svojho otca Herodesa, bál sa tam ísť. Dostalo sa mu však napomenutia vo sne a odobral sa do Galiley.* ²³ *A príduc tam, osadil sa v meste zvanom Nazaret, aby sa naplnilo slovo prorokov, že sa bude volať Nazaretský.*

Milí bratia a milé sestry!

V rozmanitých situáciách sa v živote mnoho ráz rozhodujeme. **Niektoré rozhodnutia** sú obzvlášť náročné, pretože lebo **majú veľké dôsledky pre budúcnosť.** Patria k nim **rozhodnutie sa pre povolanie,** ktoré budem vykonávať, **voľba životného partnera,** rozhodnutie sa, kde budem bývať, ale aj **aké meno dám svojim deťom.**

Meno pre deti sa niekedy vyberá po ktoromsi z predkov alebo po osobnostiach, ktoré si vážime či obdivujeme. Ak sa nevieme rozhodnúť jednoznačne, zvykneme použiť tzv. vylučovaciu metódu: postupne zamietnuť možnosti, ktoré považujeme za menej dobré, až nám zostane jediná a konečné rozhodnutie je na svete. Áno, k dobrému rozhodnutiu sa môžeme dopracovať aj vylúčením toho, čo by sme nechceli. Pri hľadaní mena pre dieťa aj nerozhodní ľudia vedia, že bábätko nenazvú Kain, Judáš, Herodes alebo Adolf. Tieto možnosti zavrhnú, lebo odmietajú správanie sa osôb spätých s uvedenými menami. Odmietajú:

- počínanie muža menom Adolf, symbolizujúceho hrôzy 2. svetovej vojny,
- správanie Judáša - zradcu Pána Ježiša Krista,
- žiarlivosť a závišť Kaina, ktorá viedla k nenávisti a bratovražde,
- masové vraždenie nemluvniatok na príkaz Herodesa, ktorý sa snažil zahubiť dieťaťko Ježiša.

S niečím takým nechceme mať nič spoločné.

- Naozaj

nechceme?

Nemusíme byť nositeľmi spomenutých mien a, žiaľ, predsa **v každom z nás je kus Herodesa**. Herodesa, ktorý najvýraznejšie **zosobňuje neprijatie Božej lásky. Keď prichádza Božia láska k nám, tiež sa nezriedka stretáva s neprijatím, s odmietnutím**. V živote Pána Ježiša je toto odmietnutie zjavné nielen v zavretých dverách príbytkov v Betleheme (L 2, 7), kde Jozef s Máriou nenašli prijatie, ale aj v desivom počínaní kráľa Herodesa. Jeho čin, vyvraždenie nemluvniatok, postihol nevinných: deti, ich mamy a príbuzných. Zacielený je však proti Ježišovi. **Ježiš**, ktorý nám ukazuje, aké úmysly má Boh s nami, **sa nenarodil len na radosť, ale aj na plač**. Boží Syn, ktorého narodenia malo byť radosťou všetkému ľudu (L 2, 10), sa kvôli ľudskému

hriechu, zvrátenosti a vzbure stáva nepriamo príčinou plaču, mnohého náreku a bolesti (čítaj: Mt 2, 18). Nedokážeme vysvetliť toto nevinné utrpenie. V pokore však priznávame, že v každom z nás je kus Herodesa, že **všetci sme už boli príčinou toho, že kvôli nám, vo väčšej či menšej miere, trpel niekto nevinný**. Každý z nás by si pri úprimnom pohľade do seba vedel spomenúť na situácie, keď kvôli nášmu hriechu bola spôsobená bolesť komusi nevinnému. Azda nie utrpenie telesné; no aj útrapy duše sú bolestné, prinášajú utrpenie. **Je v nás čosi temné, čo sa búri proti Božej láske, čo len množí zlo a bolesť ľudí okolo nás**. Pred tým nás dnešný text z Ev. podľa Matúša varuje. Vystríha nás, aby sme sa nebúrili voči Božej láske, neprotivili sa Božej vôli. **Vždy**, keď sa tak pri nás deje, keď nežijeme podľa Božích pravidiel, **keď sme kresťanmi iba štatisticky, Herodes žije aj v nás. Každým obchádzaním Božích úmyslov s nami nepriamo vyjadrujeme: Ježiš, bolo by lepšie, keby si tu nebol...** - Usilujeme sa tak o Ježišov život ako kedysi Herodes.

Boží i náš nepriateľ diabol sa pri nás práve o toto snaží, aby sme obchádzaním Božích zámerov a požiadaviek hubili to, čo je v tomto svete Božie. Koná tak programovo, vedome, keďže vie, že čas jeho vlády sa kráti. Pluky diablových služobníkov preto obchádzajú

náš svet a srdcia ľudí, chcú nás zotročiť, zaviazať si nás k spolupráci. **S postupom času si diabol dáva čoraz viac záležať na spôsoboch.** Nemusia sa vždy javiť také hrôzostrašné ako Herodes a jeho činy. **Satan sa premieňa v anjela svetla** (2 Kor. 11, 14). Berie nám čas na Boha aj na ľudí. Opája nás našou silou, výkonmi, výsledkami, zásluhami. Tým, že my suverénne rozhodujeme, čo je dobré a čo zlé. Presviedča nás, že my sme meradlom hodnôt a sami sebe aj sudcami. Takto rafinovane nás chce diabol oklamať. **Dáva si pritom záležať, aby nepôsobil odstrašujúco**, ale navonok príjemne, no jeho úmysel zostáva vždy ten istý: získať nás za spojencov, aby sme svojím nedostatkom času na Božie veci, na potreby ľudí okolo nás, svojou sebastrednosťou usilovali o život Ježiša, aby sme takto hubili to Božie v našom svete.

Herodes - aby sám vynikol, aby si upevnil svoju moc - posielal na smrť nevinných. Tak chce zatieniť Ježiša. Či sa aj v dnešnej dobe neopakuje, že kvôli tomu, aby jedinec (prípadne jedna skupina ľudí) vynikol/kla, musia byť druhí odpratani do „tieňa“? - Tam, kde prestanú byť viditeľní a napokon prestanú (byť) vôbec. **Jedni sa snažia docieľiť to, aby, vynikli, tým, že sa usilujú, aby druhí zanikli.**

Herodes, aj Herodes v nás, sa stavia do cesty Božím úmyslom. Biblický panovník

Herodes bol Idumejec, potomok Edómcov, ktorí sa v Starej zmluve snažili prekaziť Hospodinove plány s Božím ľudom izraelským. Usilovali sa vyhladiť ho. Herodes v protibožskom počínaní Edómcov pokračuje. Stavia sa do cesty Božím úmyslom.

Život Pána Ježiša bol od počiatku v ohrození. Ak chceme Ježiša nasledovať, musíme rátať s týmto ohrozením, s úkladmi Božích nepriateľov. Aj s tým, že si nás diabol bude chcieť prefíkane zlákať za svoje nástroje. - Získať nás za tých, ktorí možno z neuváženosti, neopatrnosti či malej duchovnej bdelosti budú hubiť to Božie v tomto svete. **Keď chceme nasledovať Pána Ježiša, musíme počítať s tým, že Boží nepriateľ mieni i naším počínaním množiť nárek, plač a bolesť.**

„Hlas bolo počuť v Ráme, mnoho plaču a náreku: Ráchel si oplakávala svoje deti a nechcela sa dať potešiť, pretože ich niet.“ V starozmluvnej Ráme sa asi v r. 586 pred Kristom zhromaždili judskí zajatci pred tým, ako boli odvečení do zajatia v Babylone. Plač Ráchel malo byť počuť v Ráme, lebo Ráma je vyvýšeným mestom na území kmeňa Benjamin. (Benjanim bol Ráchelin druhorodený syn.) Odtiaľ, z Rámy, bol výhľad na spustošené kraje pokolenia Efrajim (Efrajim bol synom Ráchelinho prvorodeného

syna Jozefa). Obyvatelia pokolenia Efrajim boli rozptýlení.

Ak by sme mali zhrnúť, **prečo evanjelista Matúš spomína Rámu a Ráchel, je to preto, že Ráma pripomína babylonské zajatie a narodený Spasiteľ prišiel, aby svoj ľud (teda aj nás) vyslobodil z akéhokoľvek zajatia**, aby navrátil rozptýlených potomkov Rácheliných, aj tých ktorí sú od Boha, od „zasľúbenej krajiny“ vzdialení v súčasnosti. Tento Boží plán sa napokon naplní. **Splnia sa biblické slová: „...lebo pomreli už, ktorí číhali na život dieťaťa.“**

Pán Boh si zastane svoje aj svojich verných. Hoci to tak nevyzerá, o Božie dielo, o Ježišov život ani o cirkev, ktorá je Kristovým telom, sa nemusíme báť. **Sústredme sa radšej, aby sme pri Bohu verne vytrvali aj v „búrkach“ času a v útokoch zlého. Koncentrujme sa na to, aby sme boli duchovne bdelí a nedovolili diablovi získať v nás spojencov - tých, ktorí budú hubiť to Božie v našom svete.**

O úspech Božieho diela nemusíme mať obavy. **Dbajme však, aby o nás platilo: „Kristus, život náš“ (Kol 3, 4), a nie: Herodes (žije) v nás. Ježišov život i svoje dielo si Pán Boh ochránil a ochráni. Ide o to, aby o nás raz nemuselo platiť, že**

naveky pomrieme s tými ktorí usilovali „o život dieťaťa.“

V rozličných okolnostiach života sa mnohokrát rozhodujeme. Urobiť niektoré rozhodnutia je ťažké, lebo majú ďalekosiahle dôsledky pre budúcnosť. To základné rozhodnutie, ktoré má dôsledky až do večnosti - **to, pre čo sa nám treba rozhodovať vždy nanovo je, aby pri nás platilo: Kristus život náš a nie: Herodes (žije) v nás; aby Kristus v nás rástol a Herodes v nás sa umenšoval - žil v nás čo najmenej.**

K tomu nech nám milostivo pomáha Pán Boh pôsobením moci svojho Svätého Ducha. Amen.

*S použitím myšlienok teológov: Luděk Rejchrt, Pavel Rejchrt, Wilhelm Busch, Josef Smolík: **Martin Šefranko, evanjelický a. v. farár***

Modlitba:

Pane a Bože náš, ďakujeme Ti za Tvoju moc a ochranu.

Mnohí v minulosti sa snažili a aj dnes sa usilujú zmariť Tvoje dielo, umlčať Tvojho Syna. Plány nepriateľov však pred Tebou neobstoja. Uskutočneniu Tvojho plánu spásy sveta nemôže zabrániť nijaký nepriateľ.

Ty vždy nachádzaš cesty a prostriedky, ako zachovať svoje dielo.

Prosíme, aby to, že si Ochrancom cirkvi, nám bolo útechou a posilou k vernej službe Tebe aj ľuďom, nie učičkaním k pohodlnosti, ľahostajnosti a falošnej istote, že všetko musí dopadnúť dobre.

Ďakujeme, že keď zostaneme vierou spojení s Kristom - ak zostávame v Tvojom slove - máme istotu, že smieme žiť pod Tvojou ochranou.

Prosíme, veď nás aj v novom roku po svojej ceste, k tomu, aby Kristus v nás rástol a to zlé v nás sa umenšovalo. Amen.